

Zorica Rajković, Mirena Pavlović,
Anamarija Starčević-Štambuk

Zavod za istraživanje folkloru,
Zagreb

Primljeno: 01. 10. 1990.

ZAVOD ZA ISTRAŽIVANJE FOLKLORA: ETNOLOŠKA I FOLKLORISTIČKA ISTRAŽIVANJA HRVATA U MAĐARSKOJ

SAŽETAK

Ovaj prilog nastojat će dati informaciju o dosadašnjim etnološkim i folklorističkim istraživanjima Hrvata u Mađarskoj. Prvenstveno će biti riječ o istraživanjima poduzetim s naše strane, od etnoloških i folklorističkih ustanova i od pojedinaca. Sadržat će podatke o temama i lokalitetima, vremenu istraživanja, o kazivačima i zapisivačima, vrsti i količini zapisa. Pregled će obuhvatiti etnološku i folklorističku građu u našim istraživačkim ustanovama (Zavod za istraživanje folkloru, Etnološki zavod JAZU, Etnološki zavod pri katedri etnologije na Filozofskom fakultetu, Etnografski muzej) kao i objavljene radove, te radove objavljene u Mađarskoj na hrvatskom jeziku. Prilog za bibliografiju i popis dokumentacije bit će osnova za pregledan osvrt na rezultate i probleme istraživanja Hrvata u Mađarskoj, s namjerom da se skupu predoči sa čime raspoložemo pristupajući danas sustavnijem istraživanju kulture Hrvata u Mađarskoj.

Zavod za istraživanje folkloru bavi se istraživanjem narodne kulture i folkloru Hrvata i drugih naroda u Hrvatskoj, kao i Hrvata izvan domovine u okviru našeg projekta 2.10.04.01.00 *Istraživanje folkloru i povijesti narodne kulture u Hrvatskoj (Hrvata u domovini i izvan nje te drugih naroda i narodnosti na području RH)* financiranog od SIZ-a znanosti.

U više od četrdeset godina postojanja Zavoda realizirana su i istraživanja Hrvata u susjednim zemljama, ali nažalost ne u onoj mjeri koliko bi trebalo. Inicijative i prijedlozi Zavoda samo su povremeno nailazili na podršku i financijsku pomoć. Tako smo npr. u sedamdesetim godinama ostvarili višegodišnja terenska istraživanja Gradišćanskih Hrvata u austrijskom Gradišću (u okviru projekta »Povijest i kultura Gradišćanskih Hrvata« u suradnji s tadašnjim Sveučilišnim institutom za hrvatsku povijest iz Zagreba), zahvaljujući kojima raspoložemo bogatom etnološkom i folklorističkom dokumentacijom (rukopisnim zbirkama, tonskim, foto i filmskim zapisima). Ta građa pohranjena je u arhivu Zavoda, a na temelju nje nastali su znanstveni radovi. Također su ostvarena opsežnija istraživanja Hrvata u Češkoj, Moravskoj i Slovačkoj (u suradnji s Institutom za etnografiju i folkloristiku Čehoslovačke akademije znanosti iz Praga, Etnografskim institutom iz Brna i Etnografskim institutom Slovačke akademije znanosti iz Bratislave). Nažalost, znatno je manje bilo istraživanja Hrvata u Mađarskoj, tek ponešto istraživanja Hrvata u Italiji, a potpuno su izostala istraživanja Hrvata u Rumunjskoj. (Trebalo imati u vidu

da istraživanja Gradišćanskih Hrvata na granici Austrije prema Mađarskoj, zbog poznatog pomicanja granica predstavljaju istraživanje istog kulturnog područja.)

U nemogućnosti da se organiziraju veći istraživački projekti, bavljene Hrvatima izvan domovine, pa i onima u Mađarskoj, najvećim se dijelom odvijalo kroz kontakte i suradnju sa srodnim znanstvenoistraživačkim i kulturnim institucijama i pojedinim istraživačima. Još kasnih pedesetih i zatim u šezdesetim godinama akademik Vinko Žganec, prvi direktor našeg Zavoda, istraživao je Hrvate u Mađarskoj i surađivao s mađarskim muzikolozima i folkloristima, čiji su tonski zapisi pohranjeni u arhivi Zavoda (Lajos Kiss, Ernő Eperjessy). (O radu V. Zganca u Mađarskoj govori prilog Nives Beljak u ovoj knjizi).

Od šezdesetih godina do danas traje suradnja s Mađarskom akademijom znanosti, odnosno njezinim Etnografskim institutom (posredovanjem Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti iz Zagreba, a posljednjih osam godina i prema zasebnom ugovoru o suradnji našeg Zavoda i Etnografskog instituta Mađarske akademije znanosti iz Budimpešte). U okviru te suradnje razmjenjujemo publikacije i ostvarujemo razmjenu stručnjaka na studijskim boravcima kao i terenski rad naših suradnika među Hrvatima u Mađarskoj, a mađarskih stručnjaka među Mađarima u nas. Već je rečeno da intenzitet tih suradnji nije ni izdaleka dovoljan, osobito nije dostatan za sustavna folkloristička i etnološka istraživanja, koja dugujemo i našoj struci i našim sunarodnjacima u Mađarskoj.

Obostrano korisna suradnja započeta je i s muzejom Kanizsai Dorottya iz Mohača, a u toku su dogovori da se ona još intenzivnije nastavi. Proteklih godina te suradnje presnimljen je dio građe o folkloru i tradicijskoj kultura iz fundusa muzeja, pohranjen u našem Zavodu i djelomice sreden (o glazbenoj građi odnosno glazbenim instrumentima iz fundusa tog muzeja vidi rad Krešimira Galina, a o suradnji u jednom etnološkom terenskom istraživanju govori rad Jasne Čapo).

Posljednjih godina otvorene su nove mogućnosti putem projekata Alpe — Jadran: naši prijedlozi za etnološka i folkloristička istraživanja u okviru te međudržavne suradnje tek su nedavno (lipanj 1990) urodili određenom financijskom podrškom, zahvaljujući kojoj ćemo već ove jeseni započeti terenska istraživanja u suradnji sa »Savaria muzeumom« iz Szombathelya. Cilj je tih istraživanja teorijsko-metodološki osmišljeno i terenski usmjereno istraživanje folkloru i tradicijske kulture Hrvata u županijama Győr — Sopron i Vas te uzajamnih veza i prožimanja hrvatske i mađarske kulture. Istraživanje će pridonijeti boljoj interpretaciji i valorizaciji kulturnih pojava i procesa, povećati fundus znanja o istraživanim pojavama i nastojati unaprijediti teorijski pristup i metodologiju rada. Terenskim i arhivskim istraživanjem prikupljena građa bit će obrađena i pohranjena, a to znači i zaštićena kao trajan dokument i izvor podataka za dalja istraživanja. Rezultati istraživanja bit će objavljeni u matičnim publikacijama suradnih institucija i/ili u zajedničkim dvojezičnim publikacijama. Dosadašnja folkloristička i etnološka istraživanja u tim županijama odnosno u multikulturnom području gdje živi i dio hrvatske manjine u Mađarskoj, obavljali su gotovo isključivo mađarski istraživači te manje ili više stručno osposobljeni pripadnici hrvatske manjine. Građa prikupljena na dosadašnjim istraživanjima pohranjena je u lokalnim muzejima i arhivima, a samo mali dio je objavljen. Radovi mađarskih istraživača teško su dostupni i široj znanstvenoj javnosti nepristupačni, jer su samo rijetki objavljeni na svjetskim jezicima.

Uz istraživanje folkloru i tradicijske kulture Hrvata u Mađarskoj zainteresirani smo i za istraživanje suživota Hrvata i Mađara, kako u Mađarskoj tako i u nas, tj. za etnološka istraživanja interakcije kultura na područjima gdje zajedno žive naši narodi. Nadamo se da će biti više sluha za takva istraživanja, jer ona zahtijevaju timski rad naših i mađarskih stručnjaka, a na žalost zahtijevaju i znatna financijska sredstva te opremu za tonska i vizualna snimanja, za strojnu obradu podataka i za stvaranje i čuvanje dokumentacije koja predstavlja nacionalno blago.

Nadamo se dakle da će uz unapređivanje ekonomske i kulturne suradnje među našim zemljama u budućnosti biti i poboljšanja na području znanstvene suradnje, posebno u programima istraživanja jezika, narodne kulture, društvenih i kulturnih procesa. Ne bi valjalo da se ta istraživanja prepuste samo inicijativi pojedinaca i znanstvenih institucija, nego bi trebalo da budu planirana i stimulirana od odgovarajućih državnih organa i Ministarstva znanosti Republike Hrvatske. To više što se rezultati etnoloških i folklorističkih istraživanja koriste i primjenjuju, osobito u obrazovanju i kulturnom amaterizmu (u radu kulturno-umjetničkih društava), pa i na taj način potpomažu u stvaranju i čuvanju etničkog i kulturnog identiteta. Taj identitet oslanja se na svijesti i pozitivnom vrednovanju vlastitog podrijetla, tj. naroda, kulture i jezika iz kojeg pojedinac, odnosno grupa potječe. U uvjetima suvremenog života, kad pripadnici hrvatske manjine ne nose starinsku odjeću kraja iz kojeg potječu, ne pjevaju obredne pjesme, a izvan obitelji (a neki i u njoj) govore jezik zemlje čiji su lojalni građani, moguće je jedino njegovati svijest o podrijetlu, i to u obitelji i društvenoj zajednici kojoj pripadaju, tijekom školovanja i putem kulturnih aktivnosti (tzv. kulturnog amaterizma, tj. umjetničkoga neprofesionalnog bavljenja u slobodno vrijeme, kao što je rad u kazališnim, folklornim, pjevačkim, literarnim i drugim društvima). Sve to, naravno, moguće je samo u priželjkivanoj budućnosti, u kojoj će biti više međusobnog poštovanja malih i velikih naroda, odnosno kultura. Da bi naši sunarodnjaci izvan Hrvatske, pa i oni u Mađarskoj, zadobili i opravdali svoje mjesto u toj budućoj kulturnoj i etničkoj slici Evrope treba im i naš skromni etnološki i folkloristički prilog, koji će svjedočiti o njihovom podrijetlu i kulturi.

Pregled folklorne građe o Hrvatima u Mađarskoj u dokumentaciji Zavoda za istraživanje folkloru u Zagrebu

Ovaj pregled sadrži podatke o folklornoj građi Hrvata u Mađarskoj s područja usmene i pučke književnosti, folklorne glazbe, plesnog folkloru, običaja i folklornog kazališta u rukopisima (ZIF rkp), magnetofonskim (ZIF mgtf), foto (ZIF foto) i video (ZIF video) snimcima pohranjenim u dokumentaciji Zavoda za istraživanje folkloru. Podaci o zapisanoj i snimljenoj građi navedeni su po autorskom redu istraživača.

Svi podaci dio su baze podataka o folklornoj građi kompjutorski obrađeni u okviru projekta »Zaštita dokumentacijske građe o folkloru i tradicijskoj kulturi«. Pod naslovom »Građa u dokumentaciji Zavoda za istraživanje folkloru« objavljeni su u godišnjaku *Narodna umjetnost* 22, Zagreb 1985, str. 85—170; i »Pregled dokumentacijske građe ZIF-a 1984—1988«, u knjizi *Narodna umjetnost* 26, Zagreb 1989, str. 183—207.

Barić, Ernest

Folklorna glazba Bošnjaka iz okolice Pécsa 1971. ZIF mgtf 1476.

Bezić, Jerko

Folklorna glazba Hrvata u Mađarskoj (okolica Pečuha i 'Dalmatinaca« iz St. Andreje kraj Budimpešte) 1969. ZIF mgtf 327—330; rkp 1337.

Galin, Krešimir

Svirka u gajde iz Mohácsa 1986. ZIF mgtf 1856; video 76.

Eperjessy, Ernő

Folklorna građa baranjskih Hrvata u Mađarskoj (ples, nošnja, običaji) 1957—1964. ZIF foto 2650—2712.

Eperjessy, Ernő

Hrvatske i mađarske pjesme okolice Mohača 1963—1964. ZIF mgtf C 23.

Eperjessy, Ernő

Narodne pripovijetke baranjskih Hrvata u Mađarskoj 1964. ZIF rkp 796; ZIF mgtf A 33—35, C 22.

Eperjessy, Ernő

Pokladni običaji u Mohaču 1966. ZIF foto 4847—4774.

Eperjessy, Ernő

Pjesme prekomurskih Hrvata u Mađarskoj (okolica Örtilos-a) 1959. i 1963. ZIF mgtf A 31, A 33—35, C 12.

Galin, Krešimir

Pjesme iz fonodokumentacije Muzeja u Mohaču 1976. ZIF mgtf 930.

Galin, Krešimir

Ansabl Stipe Pavkovića 1978. ZIF mgtf 1137.

Horváth, Iván

Folklorna građa Gradišćanskih Hrvata u Mađarskoj. ZIF mgtf 528, 529, 378—380, 1024—1026.

Horváth, Iván

Fratrovac. Studija o legendama i vjerovanjima iz Hrvatskog Židana i okolice (građa s komentarom). ZIF rkp 901.

Horváth, Iván

Narodne pjesme s napjevima Gradišćanskih Hrvata u Mađarskoj 1965—1968. ZIF rkp 807.

Horváth, Iván

Folklorna građa iz okolice Unda u Mađarskoj 1966—1973. ZIF rkp 912.

Horváth, Iván

Narodne pjesme s napjevima Gradišćanskih Hrvata u Mađarskoj 1968. 1970. ZIF rkp 846; ZIF mgtf 377.

Horváth, Iván

Narodna vjerovanja, predaje i običaji Gradišćanskih Hrvata iz Mađarske 1969—170. ZIF rkp 806.

Horváth, Iván

Mitološke predaje Hrvata iz okolice Und-a u Mađarskoj 1969—1970. ZIF rkp 867.

Horváth, Iván

Vjerovanja, magijski postupci, običaji vezani uz rad Hrvata iz okolice Und-a u Mađarskoj 1969—1970. ZIF rkp 886.

Horváth, Iván

Narodne pjesme, pripovijetke i dječje igre Gradišćanskih Hrvata iz Mađarske 1969—1971. ZIF rkp 842.

Horváth, Iván

Folklorna građa Gradišćanskih Hrvata u Mađarskoj 1971. ZIF rkp 847.

Horváth, Iván

Hrvatske dječje igre i pjesme iz okolice Unda u Mađarskoj 1971. ZIF rkp 875; ZIF mgf 612, 613.

Horváth, Iván

Narodne dječje igre i pjesme iz okolice Unda u Mađarskoj 1971. ZIF rkp 900.

Horváth, Iván

Pjesme hodačašća i neke druge nabožne pjesme Gradišćanskih Hrvata u Mađarskoj 1972. ZIF rkp 845.

Horváth, Iván

Meteorološka proricanja, gatanja i dr. iz hrvatskih sela u okolici Unda (Mađarska) 1972—1973. ZIF rkp 874.

Kotrosits, István

Pjesmarica, Hrvatske Šice (Mađarska) kr. 19 st. ZIF rkp 1096.

Krpan, Stjepan

Građa o Hrvatima izvan domovine. ZIF rkp 1286. ZIF mgf 2110—2112.

Ritig-Beljak, Nives

Balade iz Narda (Mađarska) ZIF rkp 1105; ZIF mgf 1674.

Ritig-Beljak, Nives

Istraživanje usmene književnosti i običaja u Mađarskoj i Austriji 1987—88. ZIF foto 27010—27039.

Szábo Lovasne, Agnes

Folklorna građa (priče, pjesme, običaji) u selu Kopháza (Mađarska) 1981. ZIF mgf 1472—1474, ZIF foto 15882—15884.

Sarošac, Đuro

Božićni, svatovski i pogrebni običaji kod Baranjskih Šokaca i Bošnjaka 1970. ZIF rkp 813. ZIF foto 5043—5078.

Teskevar, K.—Horváth, M.

Venec. Marianszki Peszmi. ZIF rkp 855.

Tordinac, Nikola

Hrvatski narodni običaji, pjesme i pripoviedke iz Pečuva i okolice 1885. (Odbor za narodni život i običaje JAZU; Matica hrvatska 21). ZIF rkp 9.

Tordinac, Nikola

Hrvatski narodni običaji, pjesme i pripoviedke iz Pečuva i okolice 1885. (ONZO MH 21). ZIF rkp 431.

Zganec, Vinko

Folklorna glazba u Budimpešti 1958. ZIF mgtf 16 C.

Zganec, Vinko

Pjesme prekomurskih Hrvata oko Velike Kaniže (Mađarska), 1959. ZIF rkp 243 N.

Zganec, Vinko

Hrvatske popijevke iz Mađarske 1958. ZIF rkp 776.

Smotra folkloru u Čučerju 1939. Grupa iz Unda (Mađarska) ZIF mgtf 2117.

Međunarodna smotra folkloru u Zagrebu. Grupa iz Mohača. ZIF mgtf 1525, 1745a.

Folklorna građa u fonoteci Muzeja u Mohaču (presnimci — magnetofonske vrpce s oznakama 320—338; 462, 466—482; H/1—21).

Prilog bibliografiji etnoloških i folklorističkih radova o južnim Slavenima u Mađarskoj iz fonda biblioteke Zavoda za istraživanje folkloru u Zagrebu

Monografske publikacije:

DRAVEC, Josip

Glasbena folklorna Prekmurja: pesmi / Josip Dravec. — Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti, 1957. — LVIII, 398 str. + 1 pre-savijeni list s geografskom kartom: note. — (Razred za filološke in literarne vede ; dela 11) (Inštitut za slovensko narodopisje; 2)

DRVO DO NEBA

Drvo do neba: Mađarske narodne pripovetke / odabrala i prevela Klara Knéfély, Szekeres. — Budimpešta: Tankönyvkiadó, 1988. — 194 str. — (Izdavanje Demokratskog saveza Južnih Slavena u Mađarskoj)

FARSANGI...

Farsangi maszkok a zágrábi Néprajzi Múzeum és a mohácsi Múzeum gyűjteményéből = Pokladne maske iz zbirki Etnografskog muzeja u Zagrebu i muzeja u Mohaču / [autor izložbe Katica Benc Bošković; suradnik Đuro Šarošac; tekstovi kataloga Katica Benc Bošković... et al]. — Zagreb: Etnografski muzej, 1973. — [28] str.

KARECSENYI, Edit

Povijest i materijalna kultura pomrskih Hrvata = A Mura menti horvátok története és anyagi kultúrája / Edit Karecsenyi. — Budimpešta: Po-duzeće za izdavanje udžbenika, 1982. — 398, [18] str. tabli fotografija

KRICSKOVICS, Antal

Južnoslavenske narodne igre = Magyarországi Delszlv tancok / Antal Kricskovics. — [Budimpešta]: Demokratiški savez Južnih Slavena u Mađarskoj, [19.]. — 135 str.

MANDIĆ, Mišo

Iz osamstoljetne kronike Čavolja = Csávoly község 800 éves krónikájából: (prošlost i sadašnjost jednog narodnosnog sela) = (múlt és jelen egy nemzetiségi faluban) / Mišo Mandić. — Budimpešta: Poduzeće za izdavanje udžbenika, Tankönyvkiadó, 1984. — 235 str., [8] listova tabli fotografija u bojama

MANDIĆ, Živko

Latice i ivančice: narodne pripovijetke šokačkih Hrvata u Mađarskoj / sakupio Živko Mandić. — Budimpešta: Poduzeće za izdavanje udžbenika, 1984. — 350 str.

NARODNA UMJETNOST U MAĐARSKOJ...

Narodna umjetnost u Mađarskoj = Népművészet magyarországon / [tekst kataloga Imre Gráfi; fotografije Tóbiás Ferenc]. — Zagreb, Novi Sad, Beograd: Néprajzi muzeum Budapest, Etnografski muzej Zagreb, Vojvodanski muzej Novi Sad, Etnografski muzej Beograd, 1984—1985. — 44 str.

PODRAVSKI HRVATI

Podravski Hrvati / Lászlo Boros Gyevi; György Lovász; Attila Márfi... [et al]. — Budimpešta: Demokratiški savez Južnih Slavena u Mađarskoj, Tankönyvkiadó, 1988— . — sv.
1 : (Studije). — 1988. — 304 str.

PORABSKA PESMARICA

Porabska pesmarica / [izbor, redakcija besedil in ureditev Marko Terseglav; transkripcija melodij in glasbena ureditev Julijan Strajnar]. — Budimpešta: Tankönyvkiadó, 1989. — 123 str. — (Biblioteka Donava)

POTH, István

Stazama prijateljstva: članci i studije / István Póth. — Budimpešta: Tankönyvkiadó, 1987. — 272 str.

PRČIĆ, Ive

Bunjevačke narodne pisme. — Subotica: Osvit, 1971— . — sv.
Prva knjiga. — 1971. — 234 str.

PRILOZI...

Prilozi kulturnoj i književnoj povijesti Srba i Hrvata u Mađarskoj / [urednik Marin Mandić]. — Budimpešta: Poduzeće za izdavanje udžbenika = Tankönyvkiadó, 1982. — 271 str.

SAROŠAC, Đuro

Etnografski upitnici za sakupljanje narodnog blaga: 1971—1975 / sastavio Đuro Šarošac. — [s.n.]: [sn.], [s.a.]. — 95 listova

SAROŠAC, Đuro

Hrvatske i srpske etničke skupine u Baranji: vodič stalne etnografske izložbe Muzeja Kaniszaj Dorotty (Bazični muzej Južnih Slavena u Mađarskoj),

Mohács / Đuro Šarošac. — Pécs: [A Janus Pannonius Muzeum], 1978. — 92 str. — (Sveska Muzeja Janus Pannoniusa; 17)

SAROŠAC, Đuro

Magyarországi Horvátok, Szerbek és Szlovének textilművészete = [Tekstilna umjetnost Hrvata, Srba i Slovenaca u Mađarskoj = Umetnostno oblikovanje tekstila Hrvatov, Srbov in Slovencev na Madžarskem = Textilkunst der in Ungarn Lebenden Kroaten, Serben und Slowenen] / gyűjtötte és rendezte György Sarosác [Đuro Šarošac]. — [Mohács]: Kanizsai Dorottya Múzeum, [s.a.]. — [16] str. tabli bez pag.

UPITNIK...

Upitnik za prikupljanje folklorne građe o mitskim bićima / sastavio Đuro Franković. — [s.n.]: Komisija za kulturu DSJS-a, [1985]. — 77 str.; 30 cm. — (Kulturni radnik; broj št. 75, 200/85)

VUJIČIĆ, Tihomir

Muzičke tradicije Južnih Slovena u Mađarskoj = A magyarországi délszlávok zenei hungyományai. — Budimpešta: Preduzeće za izdavanje udžbenika, 1978. — 407 str.

VUJIČIĆ, Tihomir

Naše pesme [100 pesama, 20 kola] / Sastavio Tihomir Vujičić. — Budapest: Zeneműkiado Vallalat = Muzičko izdavačko preduzeće, 1957. — 160 str.

ZLATNE NITI

Zlatne niti: usmene pripovijetke iz Podravine / [priredio] Đuro Franković. — Budimpešta: Tankönyvkiadó, 1989. — 249 str. — (Biblioteka »Dunav« / izdanje Demokratskog saveza Južnih Slavena u Mađarskoj)

ZLATNI PRAG

Zlatni prag: hrvatske i srpske narodne pripovijetke iz Mađarske / sakupio i obradio Balint Vujkov. — Budapest: Tankönyvkiadó, 1990. — 375 str. — (Biblioteka Dunav)

ZGANEC, Vinko

Pučke popijevke Hrvata iz okolice Velike Kaniže u Mađarskoj / Vinko Zganec. — Čakovec: »Zrinski«, 1974. — 283 str.

Periodičke publikacije

ETNOGRAFIJA...

Etnografija Južnih Slavena u Mađarskoj = Etnografija Južnih Slovena u Mađarskoj = Etnografija Južnih Slovanov na Madžarskem = A magyarországi délszlávok néprajza. — Budimpešta: Demokratski savez Južnih Slavena u Mađarskoj, 1975— . — sv.

1/ urednici Iván M. Balassa, Marko Dekić. — 1975. — 159 str.; 2/ urednici Iván M. Balassa, Marko Dekić. — 1977. — 217 str.; 3/ urednici Iván M. Balassa, Mária Kiss. — 1979. — 178 str.; 4/ urednici Iván M. Balassa, Mária Kiss. — 1982. — 251; 5/ urednik Mária Kiss. — 1982. — 200 str.; 6/ urednik Mária

Kiss — 1984. — 158 str.; 7/ urednik Mária Kiss. — 1985. — 252 str.; 8) urednik Mária Kiss. — 1987. — 220 str.; 9/ glavni urednik Zoltán Ujváry = Đuro Franković: Mítska bića u podravskih Hrvata. — 1990. — 195 str.

FOLKLORE...

Folklóre és tradíció / [a sorozatot szerkeszti Zsuzsanna Tátrai]. — Budapest: MTA Néprajzi Kutató Csoport, 19 . — sv.
5, 1988: III. Magyar-Jugosláv folklór konferencia, Budapest, 1987. november 2—3. = III. mađarsko-jugoslavenska konferencija folklor, Budimpešta, 2—3. novembra 1987.

IZ NAŠE...

Iz naše prošlosti = Iz naše preteklosti = Múltunkból. — Budimpešta: Po-duzeće za izdavanje udžbenika, Tankönyvkiadó, 1989— . — sv.

- 1: (Studije): u znaku jubileja / [urednici Mišo Mandić, Marin Mandić]. — 1979. — 186, [22] str. table fotografija, [1] presavijeni list geograf. karta
- 2/ [urednik Marin Mandić] = Ljubomir S. Lastić: Demokratski savez Južnih Slavena u Mađarskoj u periodu od oslobođenja do godine preokreta (1945—1948): (studija). — 1980. — 199 str.
- 3: (Studije iz povijesti školstva Hrvata, Srba i Slovenaca u Mađarskoj) = (Tanulmányok a magyarországi horvátok, szerbek és szlovének oktatásügyé-nek történetéből). — 1981. — 180 str.

NARODNI KALENDAR

Narodni kalendar: godišnjak za hrvatsku, srpsku i slovensku narodnost u Mađarskoj. — Budimpešta: Demokratski savez Južnih Slavena u Mađarskoj, 19 — . — sv.

NAŠI RADOVI...

Naši radovi / sastavio Ivan Mokuter; uredio Mijo Karagić. — Budim-pešta: Demokratski savez Južnih Slavena u Mađarskoj, 1986— . — sv.
1. — 1989. — 114 str.

Rasprave, studije i članci:

BALASSA, Iván

Die südslawisch-ungarischen Beziehungen im Maisbau. *Ethnologia Slavica*, Bratislava, Tomus VII, 1975, str. 85—104.

BEGOVAC, Ruža

Svadbeni obiçaji podravskih Hrvata u Mađarskoj. *Makedonski folklor*, Skopje, god. 15, 1982, br. 29—30, str. 141—148

BEGOVACS, Rozsa

Drava menti Horvat hűsweti dalok / zenei lejegyzes Matusek Laszlo. *A Janus Pannonius Muzeum Evkőnyve*, Pécs, XXIV (1979. evi) kötetéből, 1980, str. 273—300

CERNELIĆ, Milana

Bibliografija rukopisne građe iz arhiva pojedinih etnoloških institucija u Mađarskoj. *Etnološka tribina*, Zagreb, God. 15, 1985, br. 8, str. 102—119

GÖNCZI, Franz

Die Kroaten in Muraköz. *Ethnologische Mitteilungen aus Ungarn*, Budapest, Bd. IV, 1895. Heft. 4—6, str. 163—175; Heft 7—10, str. 210—209

GUNDA, Béla

Ethnographische Forschungen von Ferenc gönczi bei den Slowenen un Kroaten in Ungarn. *Etnološki pregled*, Beograd, 12, 1947, str. 51—56

GUNDA, Béla

Stara hrvatska ognjišta uzduž Drave: stára, šimeska županija u Mađarskoj / s mađarskog izvora preveo Ivo Franić. *Vjesnik Etnografskog muzeja u Zagrebu*, Zagreb, Knj. 1., 1935, sv. 1—2, str. 87—97.

HROVATIN, Radoslav

Muzikološka označba pesmi folklori ob jugoslavensko-avstrijsko-mađarskem tromejniku. *Rad kongresa folklorista Jugoslavije u Varaždinu 1957*, Zagreb, 1959, str. 77—86

KERECSENYI, Edit

Jesenski narodni običaji Hrvata kraj Mure: (Mađarska, županija Zala). *Makedonski folklor*, Skopje, god. 12, 1979, br. 23, str. 41—46

KERECSENYI, Edit H.

Kroaten am linken Murufer. *Zbornik od XIX kongres na Sojuzot na združenijata na folkloristite na Jugoslavija*: Kruševo 1972, Skopje, 1977, str. 179—182

KISS, Marija

Elementar orijentalnog porekla u običajima Srba okoline Budima. *Zbornik od XIX kongres na Sojuzot na združenijata na folkloristite na Jugoslavija*: Kruševo 1972, Skopje, 1977, str. 143—147

KISS, Marija

Fejlödesi irányok a magyarországi duna-menti delszlav népcsoportok szókészletében. *Zbornik radova 32. kongresa SUFJ, I: održanog u Somboru 1985*, Novi Sad, 1985, str. 127—131

KISS, Marija

Koledarska tradicija u Dučnoku (Mađarska) / Marija Kiš. *Rad XX kongresa SUFJ u Novom Sadu 1973. godine*, Beograd, 1978, str. 97—105

KISS, Marija

Podaci o integraciji pojedinih običaja i običajnih elemenata kod Južnih Slavena u Mađarskoj. *Etnološki pregled*, Beograd, 18, 1982, str. 77—80

KISS, Marija

Uskršnji običaji Srba oko Budimpešte / Marija Kiš. *Glasnik Etnografskog muzeja u Beogradu*, Beograd, knj. 36, 1973, str. 149—159

KISS, Marija

Zadušnice i ružičalo kod Srba u Pomazu (Mađarska). *Rad XIII-og kongresa SUFJ u Dojranu 1966. godine*, Skopje, 1968, str. 385—390

KOVACS, Agnes

Magyar es Delszlav hösök magyar hösmesekben. *Zbornik radova 32. kongresa SUFJ, I: održanog u Somboru 1985*, Novi Sad, 1985, str. 133—140

NOVAK, Vilko

Etnološki stiki Mađarov s Slovenci in Hrvati. *Etnološki pregled*, Beograd, 4, 1962, str. 45—54

STAJIĆ, Vasa

Matica srpska i Srbi u Ugarskoj. *Bosanska vila*, Sarajevo, god. 25, 1910, br. 7—8, str. 114—117

SAROŠAC, Đuro

»Bogdant anyja hazasitja«: (ballada) = [»Majka ženi Bogdana«: (balada)] / György Sarosacs. *A Janus Pannonius Muzeum Evkönyvből*, Pécs, XVII—XVIII (1972—1973), 1975, str. 195—203

VESELINOVIĆ-ŠULC, Magdalena

Južnoslavenske varijante narodnih pesama i pripovedaka u Mađarskoj u novije vreme. *Narodno stvaralaštvo — folklor*, Beograd, God. 14, sv. 53—56, 1975, str. 133—140

VESELINOVIĆ-ŠULC, Magdalena

Pripovetke o Kraljeviću Marku u mađarskom delu Podravine u novije vreme. *Zbornik radova Etnografskog instituta*, Beograd, knj. 13, 1981, str. 77—88

VESELINOVIĆ-ŠULC, Magdalena

Quelques questions sur les changements et contes populaires sud-slaves formés en Hongrie. *Makedonski folklor*, Skopje, God. 8, 1975, br. 15—16, str. 35—42

VODUŠEK, Valens

Slovenske ljudske glasbe v stiku s sosednimi kulturami. *Zbornik 18. kongresa jugoslovenskih folkloristov: Bovec 1971*, Ljubljana, 1973, str. 126—132

VUJIČIĆ, Tihomir

Narodne pesme i igre jugoslovenskih manjina u Mađarskoj. *Rad kongresa folklorista Jugoslavije u Varaždinu 1957*, Zagreb, 1959, str. 95—101

ZEČEVIĆ, Slobodan

Srbi u naseljima oko Budimpešte i neki njihovi običaji. *Glasnik Etnografskog muzeja u Beogradu*, Beograd, knj. 33, 1970, str. 109—122

ZGANEC, Vinko

Etnomuzikološka istraživanja našeg folkloru u Mađarskoj. *Ljetopis JAZU*, Zagreb, knj. 65, 1961, str. 367—369

Prikazi i recenzije:

DRLJAČA, Dušan

Etnografija Južnih Slavena u Mađarskoj, 3. *Glasnik Etnografskog instituta*, Beograd, XXX, 1981, str. 197—198

DRLJAČA, Dušan

Etnografija Južnih Slavena u Mađarskoj, sv. 4, i sv. 5. *Glasnik Etnografskog instituta*, Beograd, XXXI, 1982, str. 124—125

DRLJAČA, Dušan

Etnografija Južnih Slavena u Mađarskoj, tom I i II. *Glasnik Etnografskog instituta*, Beograd, XXVII, 1978, str. 243—254

DRLJAČA, Dušan

Narodni kalendar, Budimpešta 1983. *Glasnik Etnografskog instituta*, Beograd, XXXI, 1983, str. 138—139

DRLJAČA, Dušan

Narodnosti u NR Mađarskoj: (na raznim jezicima, s istim stremljenjima), Budimpešta 1978. *Glasnik Etnografskog instituta*, Beograd, XXX, 1981, str. 203—204

FILIPOVIĆ, Milenko S.

Dušan J. Popović: Srbi u Budimu od 1690 do 1740: Srpska književna zadruga, Poučnik, XIII, Beograd 1952, str. 393. *Glasnik Etnografskog instituta SAN*, Beograd, II—III, 1953—1954, 1957, str. 1035—1936

HERRMANN, Anton

Die Kroaten im Murwinkel Muraköz és népe. Irta Gönczi Ferencz. Ara 2 frt. Minden jog fenntartva. Budapest, Boruth E. Könyvnyomdája, Mozsarutzta 8. sz. 1895. 154 Seiten. *Etnologische Mitteilungen aus Ungarn*, Budapest, IV. Band, 1895, Heft 4—6, str. 180

RAJKOVIĆ, Zorica

Etnografija Južnih Slavena u Mađarskoj, Budimpešta, 1, 1975; 2, 1977; 3, 1979. *Narodna umjetnost*, Zagreb, 18, 1981, str. 366—370

ETNOLOGIAI ÉS FOLKLORISTIKAI KUTATÁSOK A MAGYARORSZÁGI HORVÁTOKNÁL

OSSZEFOGLALÓ

A tanulmány megpróbál információt adni a magyarországi horvátok körében végzett etnológiai és folklorisztikai kutatások eddigi eredményeiről, elsősorban azokról, amelyek jugoszláv részről történtek bizonyos intézmények és személyek útján. az adatok szolgáltatóira és feljegyzőire valamint a felmegyzések fajtájára és mennyi-Tatalmazza azokat az adatokat, amelyek a témákra, helyszínekre, a kutatások idejére, ségére vonatkoznak. A tartalom magában foglalja a jugoszláv kutató intézetekben felhalmozott etnológiai és folklorisztikai anyagot (Folkloristika-kutató intézet, A Jugoszláv Tudományos és Művészeti Akadémia Etnológiai Intézete, A Bölcsészeti Kar etnológiai tanszékének etnológiai intézete, Etnográfiai Múzeum/valamint az ezek

részéről Magyarországon horvát nyelven kiadott tanulmányokat. A bibliográfia és dokumentációs anyag jegyzéke majd alapul szolgál a magyarországi horvátok szemléltető bemutatására az eddigi kutatások eredményeiről. Be akarjuk mutatni mivel rendelkezünk amikor rendszeresebb munkába fogunk a magyarországi horvátok kulturája további kutatásaihoz.

ETHNOLOGIC AND FOLKLORISTIC RESEARCH ON CROATS IN HUNGARY

SUMMARY

The paper attempts to provide information on current ethnologic and folkloristic research on Croats in Hungary. Primarily it concerns itself with research conducted from the Croatian side by ethnological and folkloristic institutions and by individuals. Data on themes and localities, the period of research, informants and recorders, types and quantity of notes — is summarised. The review includes ethnologic and folkloristic material in the Institute for Folklore Studies (Zagreb), the Ethnologic Institute of the Yugoslav Academy of Sciences and Arts, the Ethnological Institute of the Faculty of Philosophy (Zagreb), the Ethnographic Museum (Zagreb), as well as papers published in Hungary in the Croatian language. A bibliographic supplement and a list of documents provides the basis for a review of the results and problems of researching Croats in Hungary, which the author offers with the intent of illustrating the material at our disposal today, at a time when we are approaching a more systematic study of the Croatian culture in Hungary.